

ся нарича просто, зашто-то неизвѣстный членъ ся опрѣдѣлява само отъ еднѣ съразмѣрность. Тоя неизвѣстенъ членъ ся забѣлѣжва съ буквѣ y или x или z .

Търсеніе-то на четвъртый съразмѣренъ членъ ся основава на това свойство отъ равночястнѣ съразмѣрность, гдѣ-то въ неж произведение отъ крайни-ты членове е равно съ произведение отъ срѣдни-ты.

Неизвѣстный краенъ членъ въ съразмѣрность ся намира, като ся умножатъ срѣдни-ти членове и произведение-то ся раздѣли на другый краенъ; а неизвѣстный срѣденъ членъ ся намира, като ся умножатъ крайни-ти и раздѣли ся на другый срѣденъ членъ. Напримѣръ, въ съразмѣрность

$$10 : 5 = 8 : x$$

неизвѣстный краенъ членъ x ще ся найде $x = \frac{5 \times 8}{10} = 4$.

Така, спорядъ свойство-то на съразмѣрность, трѣбва да бѣде $10 \times x = 5 \times 8$; а ако $10x$ сѣ равны съ 5×8 , то едно x е равно съ десѣтъ-тѣ чѣсть отъ произведение 5×8 , или $x = \frac{5 \times 8}{20}$, слѣдов. $10 : 5 = 8 : 4$.

Въ съразмѣрность $3 : 9 = x : 21$

$$x = \frac{3 \times 21}{9} = 7, \text{ слѣдователно } 3 : 9 = 7 : 21.$$

168. По просто тройно правило ся рѣшавать всичкы задавки, гдѣ-то извѣстна-та величина ся опрѣдѣлява отъ това условіе, че нейно-то чѣстно отношеніе къмъ даденѣ-тѣ величинѣ отъ сѣщый родъ трѣбва да бѣде равно на отношеніе-то между другы-ты двѣ дадены величины. Такѣва задавка ще ся рѣши, ако можемъ състави правилно съразмѣрность-тѣ отъ три-тѣ дадены количества и отъ четвърто-то неизвѣстно, и послѣ да найдемъ тоя неизвѣстенъ членъ.

169. Съразмѣрность ся съставлява така: въ всяко пытаніе отъ такѣвъ родъ намирать ся два именованны числа, однородны помежду си, и два другы